

ملا نصر الدين

№ 33. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДИНЪ ۳۳ قیسی ۱۲ قیك

Лятог С. Быхова
 تربيه تايديني ير تبريز، بابالاري مظفرالدين و ناصرالدين شاهه نعلي قاجار، اتاسي محمد علي،
 به به به، بار خدايا! سن اوزك حفظ ايله، شاهلار آراسنده بو شاهزاده ني!
 ترجمه حالنده بير نيجه معلومات:

۰۰۰۰

آدریس: تخلص، داویدوف نوچوسی نمره ۲۴.
Тифлис, Давидовская №24.
 Редакция журнала „МОЛЛА-А СРЕДНИНЪ“
 تلفرام ایچون آدریس: تخلص، ملا نصرالدینه.
Тифлис, „Моллаасреддинъ“
 اعلان قیمتی: ییظت ایله فباک صحیفهده سطری
 ۱۰ قېك، دال صحیفهده ۷ قېك آدریس ده گېشمك
 حتی ۳ دانه یدی قېكلك مارقهدر.

قافازده و روسیهده: ۱۲ آیلغی - ۵ منات
 ۶ آیلغی - ۳ منات
 ۳ آیلغی - ۱ منات ۶۰ قېك
 اجنبی ملکتلرده: ۱۲ آیلغی - ۶ منات
 ۶ آیلغی - ۴ منات ۱ آیلغی ۴۰ قېك
 تک نسخسی ادارهمزمده ۱۰ قېك،
 اوزگه شهرلرده ۱۲ قېك.

البیات

گېندی کیمه دن «پنسه» ده خیلی ندامت
 اولدی ولی قوراردک عجب قانندان اکیلدک
 اولدوردیلر ارشد حکیمی بیر مرد رشیدک
 قاجدک گنه قوراردک اوز اوز جان پلیدک
 ایرانسه دخی قالمادی بیدر یرسه امیدک
 ایت تک یله گئی قایدیله هر یانندان اکیلدک
 آحتاردی سنی قتل ایلمسون یرم سردار
 شکر ایله گن اولمادک اللرده گرفتار
 بو فان که آقیندک دوتاجقدر سنی ناچار
 هر چند که شیمی گنه بیر یانندان اکیلدک
 بالره مراد گجه دولامادی بو دنیا
 ویرانسه دونمردک ایرانی سراپا
 فکرک نه ایدی اولمادی سد شکر مهیا
 شوقیله گیبوب، یأس ایله ایراندان اکیلدک
 بوننان سورا لایسددی سن داره سزاسن
 یا ییتتی حمید تک نچه دیواره سزاسن
 مین لغته، مین نکیته مین باره سزاسن
 ویران ایله دک ملکی او ویرالدان اکیلدک.
 (جووه للاغی بک)

ای ممدلی! بو نوع که ایراندان اکیلدک
 دویونم ییلورم آخر اوزک جانندان اکیلدک
 سوز و یردی سکا ایله که ایلک دفعه سیه دار
 اولدک او لبتک هامو فکریته خبر دار
 دوشدک یگئی دن سلطنتک فکریته تکرار
 مشروطه و یرن نعمت و احساندان اکیلدک
 ترکانلارا ییل باغلا دک ای احمق کودان
 جولرده سنی ویله دیلر بی سر و سامان
 اولدی اولارک هر یری بیر سمته گریزان
 اولدک اوزک آخرده او ترکماندان اکیلدک
 رسوا ایله دک گتندگی اقطار جهاندا
 تشکیل ایله دک خرگه گئی طرفه مکاسدا
 دعوا ایله دک ملت ایله بیر نیچه یاندا
 قاجدک (ناری) دن، (دماقن) و (سنان) دان اکیلدک
 فان ایچمک اولوب گریجه ازلدن سه پیشه
 گېتزدی بو دوران ییله کاس گجه حبیته
 ووردک نه قدر ممکن ایسدی ملته تپت
 تولکی کیمی قاجدک گنه میدانندان اکیلدک
 رستم سکا بو ایشده ویروب گریجه جبارت
 ایتمزله دخی شاه سنی بیدرم رعیت

عشق

عشق یامان شی‌در، باشینا گلدین بیلمز.
بو ایل شیشه شهرینه بیر مسلمان آرتیستی گلمشیدی، اوزیده تراغیق ایدی، اما یامان تراغیق ایدی، صحنهده آغلیاننده آرز قالدیردی داتش اوره‌لکی قارا باغ بکارینی‌ده آغلاتسون. آخ، قویما اوزیمدن گیتدیم ! . .

تیاتر تمام اولدی، بلی، باشلانیدی حق و حساب، یعنی گورمه آرتیسته کومک ایدن جوانلاره نه ویریله‌جک. بلی، فلاهه بو قدر گرک جانسون، فلاهنده بو قسر. بونلار هامیسی آسان ایش‌در، اما پوللار دیله گلوب جواب ویردیلر که ییز تراغیق آرتیست‌دن آیریلا بیله‌نیک. آ کیشی بیله شی اولا بیلمز، آخر مثلا، کیشی زحمت چکوب سولفیورلق ایلدوب، گرک اوکاده بیر شی چاتا ... خبر اولا بیلمز.

اڭ آخرمچی گونی جناب «تراغیق آرتیست» جوانلاره سوز ویریر که سحر ساعت اون‌ده یغیشک من سیزلک حشگری ویریم.
بلی، صباحیسی گونی تیزدن جناب آرتیست هر کسک اوز حقتی آرالوب قویور کناره و اوزی یولا دوشوب گیدیر باکویه، اما خان باغنده دالا چونوب باخوب گورور که یولدانشلاره آیروب قویدیمی پول‌لار زیتیلدیا زیتیلدیا گلیرلر، «آه، آی قیریشمال‌لار، نه گلدگز، سیز گرک یولدانشلاره چاتایدگز»، «یوخ، یوخ، آمان گونی‌در، آی تراغیق، ییز سکا عاشق‌ایک، ییز سندن آیریلا بیله‌نیک». خلاصه، عشق یامان شی‌در.

« مشهدی موزالان بک »

کوسو

ایسته‌سن ملا اگر اولماقا مشکلمی؟ یوق آسان:
باشماغل ساغری اوزون دون و یوغون شالک اولورسا!
ایسته‌سن یانکا چوخ پول قویولا بلع ایده‌سن سن?
سهلدر بیرجه اگر قرمزی ساقالک اولورسا!

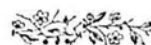
یتیم جوچه

سالیاندان

بیزه یازیرلار که نیچه گوندر سالیانده روزه خان مشهور ملا مینا خاتم ایله، باکودن نازه گلش ملا نوغول حالا اوخو شورلار. دیه‌لی مرتبه‌دن امتحان ویریرلر. هر ایسکی طرف اولزرنه بو ایشی تحقیق ایلمکدن اوتری عورتلردن وکیل سه‌چوبلر. شهر عورتلری آراسنده بویوک مباحثه وار، شهر جوخ شولوخدر.
نتیجه هله معلوم دگل، شوالک آخزلارینده احوالاتی یازارام.

مخلصکر: سالیانلی

باکوده «نجات» قرائتخانهسی

- گیدیرم غازیت اوخوماغه.
- هارا؟
- نجات قرائت خانه‌سنه.
- گیدیرم رییتبسیایه.
- هارا؟
- نجات قرائت خانه‌سنه.
- گیدیرم بیر آز دینجی آلام.
- هارده؟
- نجات قرائت خانه‌سنده.
- سنک ایله گوروشمک ایستبورم، هارا گلوم؟
- نجات قرائت خانه‌سنه.
- گیدیرم اوروچی خلوت یم.
- هاراده؟
- نجات قرائت خانه‌سنده.
- گیدیرم غازیت اوغورلیم.
- هاردان؟
- نجات قرائت خانه‌سندن.
- گیدیرم فلان ایله ساواشم.
- هارده؟
- نجات قرائت خانه‌سنده.
- بو گون مادمازیل لیزایه راندیوو نازناچیت ایله‌میشم.
- هارده؟
- نجات قرائت خانه‌سنده.

اتفا: « ولدالزنا »

بیر ملانک اوروجقلق چخماغنه تانی : ﴿

قوتاردی حیف اوروجلق غریبه گونلر ایدی
چیمیع لذت دنیا مگک میسر ایدی .
ایدریلر منی هر گونده بش یره دعوت
کیمی قبول ایله‌سیدیم او فخر ایلر ایدی.
اولوردی افطاره حاضر کوکی، نامی، فرنی
مه‌مانک قوخوسی صانکه عطر عنبر ایدی.
سجورمن ییزیم اصلا پلوسیز اولماز ایدی
یانچه سفرده هر جور خوروش سراسر ایدی.
یوب دوینوچه یاتاردیم ایکنیدی وقتنه تک
او وعده موغنه مسجدده چون مقرر ایدی.
چخاردیم عرشه منبرده مین قتن ایله
دیلمده آیه تکفیر ورد و ازبر ایدی .
بیان ایدریم اوزوم طاطلی وعظ، مرتبه‌نی
دیین مبر عبدالحمین، شیخ علی و چاکر ایدی.
دیردی هر یری اونلار بوتون یالان سوزلر
منمده وعظله‌کی سوزلریم مکرر ایدی .
اوخوردی شورله چاکر هوای شهنازی
دگلدی شوری حسین شوری، شور دلبر ایدی.

ملا سوروشور: آ کشیش! نه اوخومیسان ؟

کشیش — من اوخوشام جنرافیه تاریخ، هندسه، جبر و مقابله، هیئت، افلاک و سایرلری، کشیش سوروشور: آ ملا! به سن نه اوخومیسان؟

ملا — تمبیر خاب، تنبیه‌النافلین، معجزات، رمل، جفر، طی‌الارض و هکذا

— آی مشهدی محمد قاسم! بیریزی گوروم بو آی نه اوزینه باخلارلار؟

اشیر

باخ، بو بی غیرت مسلمان یوروپاده علم اوخویوب تایدوب گکنده بیر فرنگ قزی آلوب گوروب اوزنه حلال عورت ایلیوب، بونی بهانه ایلیور که بیزلرده اوخومش قز بوخدر که اوکا یولدانش اولسون.

اما باخ، بو مسلمان قارداشده یوروپاده علم تحصیل ایلیوب، آنجاق گور نه قدر غیرتلیندر که آدینی آرواد آدینی یازا بیلیور، اما که آتا بابا قویدینی ایل عادتندن چخیوب که . . . !
باخ، ناموسلی مسلمان بیله اولار . . .

اوروج يئنه هر قدر لمن سويلر ايديم
جوايي وارين اولمازدى وضع ديگر ايدي.
تندد ايله ويروب فحش خلسقه ايلر ايديم
چيغره، باغير اورگيم هر نه قدر ايستر ايدي.
ايدردى بىكه اوزون گونلرى اوروج منى ڀرت
ياندا سوز دين اولسيدي ال به ختجر ايدي.
اگرچه آج، سوسوز غش ايدردى مخلوقات
ولى منيم او كيغيم، مين كيغه برابر ايدي.
.....
امضا:

جان فدا

(باكو مسلمانلارنيك باشماق يولنده جان فدا اينتكري)
ملا عمو! نجه ايلدر قيشقردق، باغديق كه گرگ قزلاريمز
اوخويلار، و اوگا گوره گرگ قز مكنبلرى آجالار. ايندى گور
ايش نه مقامه گلدى چاندى. چوخ حيف كه «قزلار مكنبه گيتسون»
دين جنابلر بيرجه شئي آسكار ايتمبولر. اوشقولا گيگدن، وقته و
اوخويوب علم صاحبي اولاندان سورا قزلار اياقلارينه نه گيگبولر
— باشماقمى، يا يورويستى چكهمى؟ البته، هر گاه مسلمانچيلغى
آختارسان، لازم گلير آنا بابادان قالما «شاب شاپ»، باشماقدان
آيريلماساق. غرض، نه باشكي آغريديم، چوخ بويوك و چتين بر
مسئلهدر. اما بو چتين مسئلهنى باكو مسلمانلارى چوخ آسانلق
ايله حل ايلبولر.
اوج آيدر كه باكونك كوچه لرينده باشلوبيلار مسلمان خانملارنيك
چكهملرني آلاماغى.
— آده توت! آده قوينا! اودي ير آرواد گبدير! چخارت

چكهملرني كوپسنگ قزى! آلا، بو باشماقلارى گيى! بيرده سنى
چكهملى گورسك، گور باشكه نه گنورروك . . .
ايندى دوغرودان چكهم گيگمى ترك ايدوبلر، بوگا گوره
شاب شاپي باشماقلارني قيمتى چوخ آرتوب، اما، اوروس دامالارنيك
كينلرى در، هر كس ايتبور كه اوچوز چكهم آسون، گلير مسلمان
مجلسنه، ايو يوخسر كه اوردا ساندبخ چكهم اولماسون.
ايش چوخ آسانلق ايله دولمش ايدي. اما، مسلمان قز مكنبه
لرينده درس باشلانندان گته چتين لشوب، آنا آنالارمز بيلمبلر كه
باشلارينه نه دانش سالوسنلار: هر گاه قزلارى مكنبه چكهملى
گوندرسملر، قوچيلار كوچهده يازيقلارى بي آبرو ايدمچكار، اگر
شاب شاپي باشماقتان گيتملر، اوندا گرگ ايدون 5-6 ساعت ايرهلى
چخالر كه وقتنده گلوب درسه چاتالار. آى ملا! اوزك بليرس كه
بو شاب شاپي نه يامان شيدر، شو قزيب دقيقهده نجه دفعه آدامك
اياغندن چخير. مثلا: مكنبلرده درس باشلنور ساعت سكرده،
مكنبك لاپ ياخوتنده اولان قز اگر ساعت 5-6ده ايدون چخسا،
ايد وار كه ساعت سكرده گلوب درسه چاتا.
ايندى نجه آتالار مكنب مديره لرنيك بانلارنه گلوب شكايث
ايلوبلر: آى هاراي، آى داد، يز نه قايراق؟ مديره نك يوريسى
ديوب كه: آرخاين گبگ قزلارا چكهم آلك، هيچ كك اختياري
يوخسر ير سوز ديهه. بوني ايشدوب قوچاقم مسلمانلار گته باش
قالخوزوبلار، بو بارده شهرده نجه يرده كاغذ آتوبلار كه يز قو
يماچايق قزلار چكهم گيتملر. باكوده بو ساعت ير «قوميتت»
عمله گلوب كه آلتى يوز آدامدان عبارتدر. قوميتت آديده «جان
فدهدر. يعنى بو قوميتت يازماغندن ييله گورونور ككه مسلمانلار
باشماق يولنده جان فدا ايتمگه حاضر درلر.

بالاجه فيليه تون

مارالاريم

— ۸ —

(كيجن نومره نك آخرى)
— الله ساخالسون!
— الله ساخالسون! نه وار گته آ
مشهدى، خير اول!
— خير اولماش نه وار، ير ياخشى
يريلبات اوزيك لازمدر.
— تاپولار، چوخ ياخشى لارى وار؛
مشهدى، بو اوزيك لارى آلماقدا ديمس ير
خير ايش وار.
— نه ايلوم، ييزم اوغلاننه ايتبورنيك
ير نشان كيغى تاخاق،
— الله مبارك ايله سون، الله مبارك
ايله سون! اوغلك ياخشى اوغلاندى.
ماناسار نجه دانه اوزيك گفوروب قو

يندى مشهدى نك قاباغنه. مشهدى بيردانه گو
توروب سوروشدى:
— بونك قيمتى نيچدر؟
— سكر يوز منات.
چوق دانشقندن سورا يندى يوز اللى
منات ايكي اوزيگه ويروب، ماناسارا ال
ويروب «سلامت اول» ديوب دكاندان چخدى،
و اورادن گيدوب ير طويوق آلوب جمال
دان گوندردى ايونه، و سفارش ايتدى كه
چيغرتما بشيرسونلر، حمالي يولا سالوب قسا
يندى دكانه.
مشهدى دكانه هر چه چالبدى ايسه
قرارى گلمهدى؛ گاه اگله شوردى، گاه قانچوب
دكانه او باش بو بو باشه وارگل ايندردى.
تيز تيز ساعته باخدرى؛ ساعت زهر مارگده
گويوا غتريلرني دوتوب ساخيلان وار ايدى؛
آختام اولموردى كه، اولموردى. ايندى
دكان قوشوسى ايله ير پوليتقا صحبتى بلا

سى قويسون، اودا باش دوتمادى. آخر دكاني
باغلوب گيگدى حمامه. حمامه كيه چكد
يروب، غسل ايلوب، گون اورتا نمازنى
قيلوب، ساقالنه ختا ياخديروب ياندى. ير
آزدان سورا اويانوب ختاني يودوردوب نيك
ياخديردى گته ياندى. آختام اذانه ير ساعت
قالمش مشهدى مارال طراوتلش مارال تك
حمامدان چخدى، يواش يواش گلدى ايوه.
آرواد كيشيني متفكر گوروب سوروشدى:
— آ كيشى نه اولوب ييله فكمده سن؟
كيشى جواب ويردى:
نه اولاجاق: باشه داش دوشوب، امگم،
زخمتلر، عبادت لر، هاميسى ضايع اولوب
گيگدى. كيشى ايوى يخلش فسكر ايتنه
سون نه ايله سون، بو گون ملا مارال گلشدى
دكانه، ديوبور: «مشدى قرائتكى درست بيليرسنى؟»
(آخرى وار)
« حيران على »

خلاصہ، یازوب بولی سنہ معلوم ایلیوم: من ہیبتہ دیدریم کہ
 آخردہ یا کو مسلمانلاریندن یر زوربا شی باش ویرمک.
 انسانلار جان ویریرلر ملت یولندہ، حریت یولندہ، وطن یولندہ.
 ییزم مسلمانلاردا باشاق یولندہ!
 گوروسن ماشالله، نہ زوربا دیلار! . . .
 «رحم سیز»

✽ صحبت ✽

- ۱. فراش — سلام علیکم مشہدی.
- ۲. مشہدی — آی علیکم سلام، خوش گوردوک کیفک احوالک نچہدی؟
- ۳. ف. — سیزک دولتوزدن جوخ یاخشیدر، مشہدی سبیز ییلت آلدوز؟
- ۴. — خیر والله آلامیشام، دوغروسنی دیسن او قدر جوجوم یوخر آلم.
- ۵. ف. — ایسہ مشہدی، آداما یر شی ویر کہ ہیج قو. نسولا دیبیک.
- ۶. — نیچہ ویرک؟
- ۷. ف. — یر منات منہ، یر منات ایبل قاسمہ.
- ۸. — واللہ جوخ جوخدر، منات یاریم بسدی ایکویزہ.
- ۹. ف. — عیبی یوخ ویر، دی چخارت گوروم.
- ۱۰. — واللہ ایندی اوزگہ یرہ پول ویردیک، سورا گل.
- ۱۱. ف. — عیبی یوخ، گنبدیم اورادہ یر آدم وار اونی گوروم، ہلہ خوداقبص.
- ۱۲. — خوش گلدک.

امضا: «گوزنن گورن»

✽ عالم النیب ✽

دون شہرمزہ ایراندان یرہ درویش گلدی، من دہہ ایشیدن کیمی گنبدیم او جنابک حضورینہ، سوروشدوم ہنرگن ندر، دیدی کہ:
 «ہعی عالم النیب، ہعی شاعر»، دیدیم جوخ یاخشی، مندہ ماعرم، یر نیچہ سؤل ایلیوم، من معر دییوم سندہ شمر، اما بشرطہما جوابی لاپ درست اولسون. دیدی باشلا، من باشلادیم:
 ای عالم غیب! کیمدی او شیخ عالم بندہ؟
 — یر صاحب فتنندی سنی سالدی کسندہ گوی مسجدیز گنبدی یو ایل قوتارارمی؟
 — یای-قیش وار عزیزم، نہ اولار ایلہ فالاندہ حمیت خبرہمز آیا آجیبلارمی؟
 — بلی شرک قویروغی تویراغہ دہیندہ آیا ییزدہ مکتب روحانی اولورمی؟
 — یوخ، هامو گرک اولتاسیز باغندہ، چمندہ کھنہ قابسبز یر داہا قاضی اولاجاقمی؟
 — خیرآ، لمعی یوخردی اونک جای ایلہ قندہ معدملی قمرلی گلن ایل وعظ ایبمکمی؟
 — کورپی قولاغندہ هامو واردر اونا بندہ ملا قاسمک شوشتری، شہازی نوابمی؟
 — ماڈوندی ضرر یوخردی مگر، نوحہ دیندہ

دورت یوز منات اولدورمگہ یر شخصی ویرمی؟
 — البتہ اونک یوخ یالانی یرجہ سوزیندہ ملا عباسی ایشیدیم کہ تازہ واعظ اولوبدر؟
 — تقریری گوزلدر نہ اولار وعظ ایبندہ اوج دفسہ اہالی دن آلمش پارا نولدی؟
 — رحمتلگک اوغلی! اریوب گنبدی گوندنہ «ویستیق» دہہ مسلمانجہ مقالہ یازیلارمی؟
 — البتہ، مسلمانجہ نابورشیق تاپولاندہ شخصی غرض ایلہ گنہ. . . یازاجاقمی؟
 — البتہ، مگر فکر ایوب باشہ دوشندہ باقردن او آخر قبشیننی چککمی؟
 — «ویستیق» دہہ کی یازدینفہ یا سوددہ باخاندہ ذاکر گنہ نوحہ یازاجاق، سوز دیبمکمی؟
 — البتہ، ولی سبدانی خالیجہ گورندہ آروات لاری قورخوزمانفہ اعلان اولاجاقمی؟
 — فتوی طرفدار شریعت ویریلندہ امراء زادہ باغدابگوف آرنیستلق ایدرمی؟
 — بی شہبہ، ولی باشہ عارسبز یغیلاندہ ملا قارا قشلاق ککر کاپینی مفتہ؟
 — بلی، آلا اوج شاہی مگر یاخشی کسندہ ہاشم کیشینی بس نہ اولدوردی او سبد؟
 — یول اولساییدی اولدورایدیم اونی مندہ

ادہ گوردوم کہ کبشی دوغروان شاعردی، سورا مندن توقع ایلہدی کہ داہا سوروشبوم، چونکہ یول گلوب یورولوبدر. امشالله صباح ہنقدر سوروشام جواب ویرمککدر، ہلہ لگہ مندہ قیشمی چکیم گورمک صباح نیچہ اولار، اللہ توکل! مریدالمشایخ

✽ ایقونومیا (قناعت) ✽

حمد اولسون اللہ کہ یاواش یاواش یزلردندہ ایقونومیانک خبرلی اولدیننی قانانلار مبدالہ چیخیر. مثلا: اوروجلقدہ یر نفر عالیجناب سید، کالتنی داغیتماقدان اوتری چیخیز قلاونسکی کو چہبہ، گزیدگی اتادہ یر روس خانمنہ راست گلبر، گورور کہ لاپ افطار مالبدر. بونگک تاش اولوب یر خلی گزدیکدن سورا ایسنورلر یر یرہ گنبدوب یر آرز دینجسولر، سبد فکر اییدی کہ اگر قاستقناہ یا یا یر بوقتہ گنسلر، ہیج اولماسا بش منات پولی چجاجاق، دیور یاخشیمی بودر کہ آپاروم ایوہ. خلاصہ دوز گلبرلر ایوہ، قضاار آروادہ ایوہ دکلمش. کبشی آرخاپنلق ایلہ باشلور عزیز قوناغہ حرمت ایلمگہ، سجتک شبرق یریندہ آرواد جین کیمی ایچری گیریر، بولاری گورن کیمی باشلور چنبر باغیری، کبشی دیبور، آرواد، من اولوم دانشما، بوکا «ایقونومیہ» دیبرلر. جولکہ سن آروادسان بولاری باشہ دوشسزن. امضا: آغزی اوروج

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زادہ.

- آکشی! بولم یسیری آج سوسیز قویوب هارا گیدرسن?
- آروادا! دوغوسی من بونی کوتوره ییلنه‌نم که، حاجی محرمه حاجی دیسونلر، منه دیه‌سونلر.